

Studie veřejné zakázky na stavbu dálnice D1 – 0137 (Přerov - Lipník nad Bečvou)

- Cílem je ilustrovat na konkrétním příkladu dálniční stavby obecné problémy při přípravě dálnic v ČR
Ředitelstvím silnic a dálnic (ŘSD)

Studii zpracovala organizace **Oživení pro Dopravní federaci NNO**
Za odborné konzultace děkujeme **Ing. Miloslavě Pošvářové, Ph.D.**

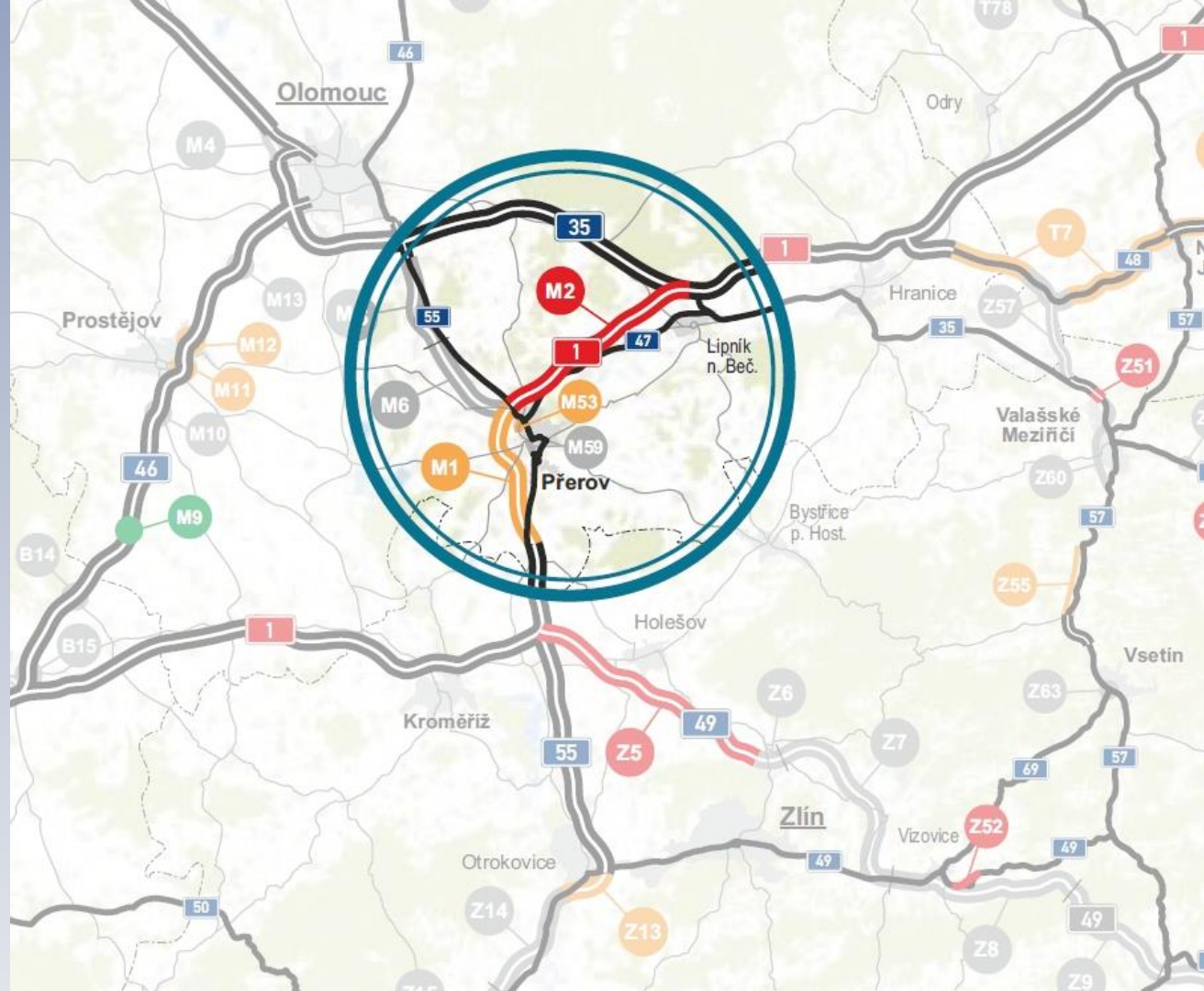
Projekt „Průhledná doprava“

(Monitoring a prosazování dobré správy v investičních aktivitách MD)

- projekt realizuje Dopravní federace ve spolupráci s Naši Politici, Oživení a Frank Bold

Projekt je zaměřen na

- **kvalitu projektového řízení, veřejných zakázek v resortu dopravy**
- **vlastnickou politiku MD a proces nominací MD**
- **vytvoření souboru problémů a návrhů na opatření k nápravě, které přispějí k dobré správě v investičních projektech a jejich prosazování**

→ **Dálnice D1**
stavba 0137
Přerov – Lipník nad Bečvou

Integrace D1-0137-Prerov-Lipník (01/11)

D1 - 0137 – Hlavní problémy

- 1. Zadávací dokumentace VZ byla nedokonalá, neúplná a nepřehledná**
- 2. Projektant a dozor stavby v jedné osobě**
- 3. Nedostatečně a pozdě připravená stavba – chybí stavební povolení, výkupy pozemků**
- 4. Krátká záruční doba stavby (součást smluvních podmínek)**
- 5. Vývoj předpokládané ceny stavby**
- 6. Trasa dálnice vede přes dvě skládky teplárenských popílků a jezero**
- 7. Zbytečné mimoúrovňové křižovatky**

Obecné problémy, na které stavba ukazuje:

- **Neodbornost zadavatele** - ŘSD poptává pomocí veřejných zakázek i činnosti, které by mělo být schopno si opatřit vlastními zdroji.
- **Vnitřní předpisy ŘSD jsou tvořeny externími subjekty** – např. projekčními firmami, které pracují pro zhotovitele
- **Střety zájmů aktérů stavby, nefungující nezávislý dozor investora**
- **Koncepce dopravních sítí**

Problém 1

Nedokonalá zadávací dokumentace stavby (ZD)

- Neúplná a nepřehledná ZD
- Chyby a absence technického řešení (např. výkresy propustků)
- Během 7 měsíců bylo podáno přes 350 dotazů uchazečů
- Termín pro podání nabídek byl v důsledku změn ZD 5x posunut

Problém 2

Střet zájmů: Projektant a dozor stavby v jedné osobě

- Stejná firma – HBH Projekt, spol. s r. o. je spoluautorem projektové dokumentace a následně získala také zakázku na technický dozor investora - bude upozorňovat na chyby v zadávací dokumentaci, na kterých se sama podílela.
- Není zajištěna nezávislost technického dozoru na zhotoviteli i projektantovi - Funkční kontrola stavby

Každá stavba má mít jasně vymezené, na sobě nezávislé role:

Projektant - zhotovitel - kontrola / dozor

Přehled souvisejících zakázek D1-137 služby související se stavbou (všechny zakázky, které nebyly zrušeny)

Společnost	IČ	Celková vysoutěžená cena v mil. Kč	Předmět plnění / Veřejná zakázka
Dopravoprojekt Brno, a. s.	46347488	Celkově i s aktualizacemi cca 89,2	Zpracování projektové dokumentace (r. 2004–2009) + 5 zakázek souvisejících s aktualizací projektové dokumentace (r. 2012–2014)
HBH Projekt. s. r. o.	44961944		
SUDOP PRAHA, a. s.	25793349		
HBH Projekt. s. r. o.	44961944	109,9	Výkon TDI (technický dozor investora) Plní „Sdružení HBH / INFRAM / AMBERG / TDI D1 st. 0137“ (HBH Projekt spol. s r. o. – vedoucí účastník)
INFRAM a. s.	25070282		
AMBERG Engineering Brno a. s.	49446703		
Pelčák a partner, s. r. o.	28270355	1	3 zakázky na dokumentaci ke stavbě SSÚD Přerov
PRAGOPROJEKT, a. s.	45272387	0,9	Posouzení obchodních podmínek mimo jiné u zakázky na úsek D1 0137
GEODRILL, s. r. o.	46994971	34,8	Pyrotechnický průzkum v prostoru plánované výstavby dálnice D1 0137. Plnilo „Sdružení 0137 PYROPRŮZKUM“ (Geodrill, s. r. o. – vedoucí účastník sdružení)
Podostav, s. r. o.	26789795	5,6	Demolice zemědělského objektu pro výstavbu SSÚD
KUBITA s. r. o.	26945584	1,8	Asistence při všech otevřených řízeních a JŘBU u D1 0137
VPÚ DECO PRAHA a. s.,	60193280	1,99	Kontrolní propočet ocenění výkazu výměr
MORAVIA CONSULT, a. s.,	64610357	1,82	Expertní posouzení tendrové dokumentace (V/2013)
ARCADIS Geotechnika, a. s.	41192168	Není zveřejněno	Posudek na použití materiálu z poplankovišť (VI/2013)
Skanska, a. s. (2x), ARES Lipník n.B., s. r. o., Těžká mechanizace, s. r. o., ŠUM & KON, Lipník n. Beč. s. r. o.		Celkově cca 16,37	5 zakázek na zemní práce v souvislosti s archeologickým průzkumem.

Obecný problém

Neodbornost zadavatele

- **ŘSD poptává pomocí veřejných zakázek i činnosti, které by mělo být schopno si opatřit vlastními zdroji.**
- **Dodané práce není schopno řádně zkontrolovat**
- **Příklad externí zakázky týkající se stavby D1 – 137:**
„Expertní posouzení tendrové dokumentace“ (V/2013)
 - vyhrála firma Moravia Consult, a.s., cena 1,82 mil
 - **i přes nekvalitní dokumentaci (uvádíme jako problém č. 1) - žádné práce nebyly reklamovány**

Problém 3

Nedostatečně a pozdě připravená stavba

- Podle původního předpokladu měla stavba začít před 8 lety a měla být hotova v červenci 2011.
- Při zadávacím řízení nemělo ŘSD
 - všechna potřebná stavební povolení
 - vykoupené všechny pozemky.
- Hrozí **zpoždění stavby a navýšení nákladů** na stavební práce, technický dozor atd.
- Tyto skutečnosti mohou vést **k porušení podmínek dotace z fondů EU.**

Problém 4

Záruční doba na stavbu (součást smluvních podmínek a hodnotících kritérií)

- Uchazeči mohli podle ZD nabídnout délku záruční doby 5 – 10 let.
- Krátká doba záruky, vzhledem ke skutečnosti, že betonová vozovka má dle dnešních technologií vydržet minimálně 30 let bez zásahů.
- Záruka byla hodnotícím kritériem s váhou 10%.
- Hrozilo, že vyhraje uchazeč, který nabídne minimální cenu a zároveň minimální délku záruky.
- Záruka nemá být předmětem hodnocení nabídek, má být pevně stanovena.

Problém 5

Vývoj předpokládané ceny stavby

- Odhady ceny se v průběhu let značně lišily (až o 3 miliardy).
- Vysoutěžená cena je o více než 2 miliardy nižší než Předpokládaná hodnota ze zadávací dokumentace.
- Zdá se, že odhady cen, se kterými pracují MD, SFDI i ŘSD jsou špatně nastavené.

▪ Vysoutěžená cena (nabídka Skanska a.s., 2015):	2 717 043 775,- Kč bez DPH
▪ Předpokládaná hodnota v ZD (2014):	4 970 106 000,- Kč bez DPH
▪ Rozpočet na celou stavbu - SFDI (2013):	8 084 726 000,- Kč bez DPH
▪ Rozpočet na celou stavbu - SFDI (2014):	5 856 954 000,- Kč bez DPH
▪ Rozpočet na celou stavbu - SFDI (2015):	6 890 885 000,- Kč bez DPH

**Výsledný
přehled
nabídek na
zhotovení
stavby**

Název uchazeče	Nab. cena (v mld.)	Nabídnut á délka záruky	Sídlo
Skanska, a.s.	2,72	120 měs.	Praha
Eurovia CS, a.s.	2,88	120 měs.	Praha
Společnost Metrostav + Swietelsky + SDS Exmost	2,99	120 měs.	Praha
Hochtief CZ, a.s.	3,12	120 měs.	Praha
Dálniční stavby Praha, a.s.	3,15	120 měs.	Praha
Společnost Porr a.s., Porr Bau GmbH – Vídeň, Colas CZ, a.s.	3,33	120 měs.	Praha
Mota – Engil Central Europe Česká republika, a.s.	3,55	120 měs.	Praha
Alpine Bau CZ, a.s. (vyřazena)	3,61	70 měs.	ValMez
Společnost M-Silnice, Berger Bohemia, SMP CZ, IDS	3,72	120 měs.	HK
OHL ŽS, a.s.	3,95	120 měs.	Brno
Společnost IMOS & D.I.S.	4,29	72 měs.	Brno
Společnost Kareta + MS – stavby (vyřazena)	4,88	72 měs.	Bruntál

Problém 6

Trasa dálnice přes dvě skládky teplárenských popílků a jezero

- Zkušenosti s bobtnajícími popílků máme z dálnice D 47.
- ŘSD nenechalo provést dostatek průzkumů.
- Skládky (Předmostí) tak bude s jistotou odtěžena. Dobrý záměr „schovat“ odpad z tepláren pod dálnici tak zůstane nevyužit.
- Podmínky pro použití popílků z prozkoumané skládky (Prosenice) jsou velmi náročné na splnění - lze pochybovat, zda se stavební firmě podaří je dodržet.

Ujištění ŘSD: „Popílek bude částečně vytěžen a po úpravě zabudován do sendvičové konstrukce násypového tělesa hlavní trasy. Tento materiál prošel mnoha laboratorními testy a získal certifikát podle nařízení REACH, což znamená, že se nejedná o odpad, ale o zpětně získanou látku vhodnou k dalšímu použití.“

- Průzkum však nevyločil bobtnající popílků.

Problém 7

Zbytečné mimoúrovňové křižovatky

- Součástí stavby mají být i **3 mimoúrovňové křižovatky (MUK)**
 - **2 jsou dopravně zbytečné:**
 - **MÚK Žernov** - provozní/služební křižovatkou pro mimoúrovňové připojení Střediska správy a údržby dálnic Přerov (SSÚD)
 - 800 metrů od MÚK Přerov-sever
 - necelých 500 metrů druhým směrem je mimoúrovňové křížení s jinou silnicí.
 - **MÚK Lipník n.B.- Trnávka** - další napojení Lipníka n. B. - města s 8 000 obyvateli
 - 3 km od stávající MÚK, která zajišťuje napojení Lipníka nad Bečvou
 - neadekvátní, aby město o 8 tisících obyvatelích mělo 2 dálniční sjezdy
 - **Příklad nefungující státní expertizy na MD - ta je přitom v programovém prohlášení vlády:**
„Vláda zavede institut státní expertizy pro celou oblast investiční výstavby u veřejných zakázek.“
- Možná úspora cca 500 mil. Kč
- Hospodárnost vynaložených prostředků ?

Poznámka

Poznámka z hlediska koncepce dopravních sítí ČR

- Celý úsek D1 Vyškov – Lipník je **paralelní k existujícím rychlostním silnicím R46 (úsek Vyškov – Olomouc) a R35 (úsek Olomouc-Lipník)**
- Délka dálnice D1 bude kvůli vedení **okolo Kroměříže a Hulína** jen o cca 3 km kratší než spojení po R46 a R35.
- V nejbližším bodě budou oba tahy od sebe vzdáleny jen cca 13 km.

Mohlo být řešeno úspornějším a šetrnějším způsobem:

- **Modernizací a zkapacitněním stávající sítě**
- **Zkvalitněním napojení větších měst na tuto síť**
- **Obchvaty měst**

Ze Zdůvodnění D1-137 pro vládu:

„Společně s rychlostními silnicemi R35 a R55 dotváří dopravní kostru vyšší komunikační sítě střední Moravy“

Jaké mohou být důsledky:

- **prodlužování doby výstavby**
- **nízká kvalita**
- **vysoké náklady stavby**
- **neschválení financování z fondů EU**

Děkujeme za pozornost!

Kontakty:

Marek Zelenka, marek.zelenka@oziveni.cz

Alena Vondroušová, alena.vondrousova@dopravnifederace.cz

www.pruhlednadoprava.cz

